

prima instanță: V. Cupcea
instanța de apel: Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

dosarul nr. 3ra-1371/17

ÎNCHEIERE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ghenadie Sajin împotriva Primăriei comunei Morozeni r-nul Orhei cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului de acces la informație, obligarea eliberării actelor solicitate, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Ghenadie Sajin, reprezentat de avocatul Igor Cegan, casată integral hotărârea Judecătoriei Orhei din 15 februarie 2017 și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii și împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, prin care a fost admisă cererea lui Ghenadie Sajin, reprezentat de avocatul Igor Cegan cu privire la emiterea unei decizii suplimentare

constată:

La 4 februarie 2016, Ghenadie Sajin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Morozeni r-nul Orhei cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului de acces la informație, obligarea eliberării actelor solicitate, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 2 noiembrie 2015, a depus o cerere către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei, prin care a solicitat eliberarea copiei proiectului „Construcția și amenajarea parcului pentru copii și tineret”, ce urmează a fi realizat în comuna Morozeni r-nul Orhei, a copiei contractului de antrepriză încheiat între Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei și SRL „Litarcom” cu privire la construcția obiectivului enunțat și a copiei procesului - verbal de recepție a lucrărilor pentru anii 2014 și 2015, invocând prevederile Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație și că obiectivul dat este unul public,

astfel încât o parte a contractului este autoritatea publică locală, iar alegătorii și cetățenii au dreptul de a cunoaște unde și cum sunt distribuiți banii publici.

Menționează că conform informației neoficiale, pe care o deținea, proiectul „Amenajarea parcului pentru copii și tineret” din centrul comunei Morozeni r-nul Orhei urma a fi finisat până la sfârșitul anului 2015, însă deoarece acesta nu a fost finalizat, împreună cu alți locuitori ai comunei Morozeni r-nul Orhei, dânsul era interesat de faptul din ce motiv nu a fost finisat proiectul în termen, care sunt măsurile întreprinse de Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei, ce sancțiuni au fost aplicate și care sunt prevederile contractuale cu referire la nerespectarea termenelor contractuale, etc.

Sușține că contrar prevederilor art. 16 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, nu a primit răspuns la cererea adresată către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei în termenul prevăzut de lege.

Afirmă că la 8 decembrie 2015, a participat la ședința Consiliului local Morozeni r-nul Orhei în cadrul căreia a depus o cerere, prin care a solicitat ca primarul să prezinte un raport în fața locuitorilor comunei Morozeni r-nul Orhei cu privire la activitatea sa în calitate de primar, din momentul alegerii până la acel moment, iar ca urmare primarul Gheorghe Morozan, în mod public, i-a declarat că nu-i va elibera nicio informație ce ține de proiectul „Amenajarea parcului pentru copii și tineret” din centrul comunei Morozeni r-nul Orhei, precum și celelalte informații solicitate anterior.

Relevă că la 18 decembrie 2015, a depus o cerere la Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei prin care a solicitat în mod repetat eliberarea informației solicitate, însă prin răspunsul nr. 36 din 4 ianuarie 2016, cu încălcarea termenului de 15 zile prevăzut de art. 16 din Legea privind accesul la informație, primarul Primăriei comunei Morozeni r-nul Orhei i-a prezentat careva informații ce țin de procedura de achiziție publică, de faptul că licitația a fost câștigată de către SRL „Litarcom”, cu care a fost încheiat contractul de antrepriză, iar în ceea ce privește informațiile cu privire la lucrările realizate, desenele și documentația de execuție, calculele, verificările calculelor, copia proiectului obiectivului, copia contractului de antrepriză, Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei a refuzat să-i elibereze, motivând prin faptul că aceste informații constituie secret comercial, iar părțile au prevăzut în contract clauza de confidențialitate.

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (2) din Legea privind secretul comercial nr. 171 din 6 iulie 1994, art. 2 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, consideră că Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei neîntemeiat a atribuit informația solicitată la cea cu regim de secret comercial.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 4-7, 10-16, 18-19, 21, 23-24 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, art. 1-2, 5 din Legea privind secretul comercial nr. 171 din 6 iulie 1994, art. 16-17, 19-20, 22-25, 27 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului de acces la informație prin refuzul primarului Gheorghe Morozan exprimat în răspunsul nr. 36 din 4 ianuarie 2016, de a fi oferită informația solicitată prin cererea din

2 noiembrie 2015 și somația S-36/15 din 18 decembrie 2015, obligarea Primăriei comunei Morozeni r-nul Orhei de a-i elibera copia contractului de antrepriză încheiat între Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei și SRL „Litarcom” pentru construcția și amenajarea parcului pentru copii și tineret în centrul comunei Morozeni r-nul Orhei, copia procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate pentru anii 2014 și 2015, copia proiectului „Construcția și amenajarea parcului pentru copii și tineret” în centrul comunei Morozeni r-nul Orhei, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Orhei din 15 februarie 2017, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de Ghenadie Sajin, reprezentat de avocatul Igor Cegan, casată integral hotărârea Judecătoriai Orhei din 15 februarie 2017 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea.

A fost constatat ca încălcat dreptul lui Ghenadie Sajin de acces la informație.

A fost obligată Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei să elibereze lui Ghenadie Sajin copia contractului de antrepriză încheiat între Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei și SRL „Litarcom” pentru construcția și amenajarea parcului pentru copii și tineret din comuna Morozeni r-nul Orhei, copia procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate pentru anii 2014 și 2015 și copia proiectului „Construcția și amenajarea parcului pentru copii și tineret” în centrul comunei Morozeni r-nul Orhei.

A fost încasat din contul Primăriei comunei Morozeni r-nul Orhei în beneficiul lui Ghenadie Sajin suma de 500 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

A fost menționat că hotărârea în partea obligării Primăriei comunei Morozeni r-nul Orhei de a elibera lui Ghenadie Sajin copia contractului de antrepriză încheiat între Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei și SRL „Litarcom” pentru construcția și amenajarea parcului pentru copii și tineret din comuna Morozeni r-nul Orhei nu urmează a fi executată.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, a fost admisă cererea lui Ghenadie Sajin, reprezentat de avocatul Igor Cegan cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

A fost încasat din contul Primăriei comunei Morozeni r-nul Orhei în beneficiul lui Ghenadie Sajin cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 2000 lei.

În rest, cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 11 septembrie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată pe care o consideră ca ilegală și neîntemeiată.

Menționează că deși în dispozitivul deciziei instanța de apel a obligat Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei să elibereze lui Ghenadie Sajin copia contractului de antrepriză încheiat între Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei și

SRL „Litarcom” pentru construcția și amenajarea parcului pentru copii și tineret din comuna Morozeni r-nul Orhei, în partea motivată a deciziei instanța de apel a indicat că nu urmează a fi executată prezentarea acestui act pe motiv că a fost prezentat în instanța de judecată și petiționarul a făcut cunoștință cu el.

Obiectează că la caz și copiile proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate pentru anii 2014-2015 și copia proiectului au fost prezentate în instanța de judecată, prin anexarea acestora la referința depusă la cererea de chemare în judecată.

Relevă că emiterea deciziei instanței de apel cu privire la încasarea prejudiciului moral în valoare de 500 lei, nu este bazată pe materialul probator și că nu este motivat cuantumul acesteia.

Remarcă că Ghenadie Sajin nu a prezentat niciun mijloc de probă care să constate și să confirme cauzarea prejudiciului moral invocat, obligație ce îi revine prin prisma prevederilor art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Subliniază că Ghenadie Sajin nu este locuitor al comunei Morozeni r-nul Orhei, nu contribuie la crearea bugetului local deoarece nu achită niciun impozit și că acesta are doar scopul de a împiedica desfășurarea activității în condiții normale a autorității publice locale, prin implicarea acesteia în mai multe procese de judecată pentru utilizarea irațională a timpului și resurselor autorității.

În acest sens, explică că Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei a anexat la referința depusă la cererea de apel și cererea lui Ghenadie Sajin cu privire la prezentarea informației din 9 iunie 2017, în care se confirmă adresa la care a fost solicitată să fie expediată informația lui Ghenadie Sajin și anume în mun. Chișinău și nu în comuna Morozeni r-nul Orhei.

Susține că decizia instanței de apel cu privire la capătul de cerere privind accesul la informație, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și interpretarea eronată a normelor de drept material, precum și aprecierea arbitrară a probelor.

Consideră eronată concluzia instanței de apel precum că Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei nu a oferit răspuns în termen lui Ghenadie Sajin cu privire la accesul la informație, concluzie pe care o consideră ca fiind contrară circumstanțelor de fapt.

Indică că cererea lui Ghenadie Sajin din data de 2 noiembrie 2015, conform avizului anexat la materialele cauzei, a fost expediată la data de 3 decembrie 2015, și că Ghenadie Sajin a dus în eroare instanța de judecată cu privire la termenul de eliberare a răspunsului, mai mult că această cerere a fost satisfăcută la data de 8 decembrie 2015, în cadrul ședinței Consiliului local Morozeni r-nul Orhei.

Afirmă că în cadrul ședinței Consiliului local Morozeni r-nul Orhei, Ghenadie Sajin a înaintat cererea dată și în mod verbal, la care a primit răspunsul verbal în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (4) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

Reiterează că lui Ghenadie Sajin i-a fost comunicat de a se prezenta ulterior pentru ridicarea actelor solicitate, deoarece volumul material este mare și este costisitor transmiterea acestora prin intermediul Oficiului Poștal, plus că unele file

sunt în format A3 și Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei nu dispune de astfel de xerox pentru astfel de parametri, însă Ghenadie Sajin nu s-a prezentat pentru ridicarea acestora.

Notează că prin declarațiile martorilor Ion Rotari și Constantin Tihon, consilieri ai Consiliului comunei Morozeni r-nul Orhei, care au participat la ședința Consiliului local Morozeni r-nul Orhei din 8 decembrie 2015, se confirmă că de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei i s-a oferit răspuns lui Ghenadie Sajin.

Menționează că în ceea ce ține de a doua cerere depusă de Ghenadie Sajin și anume somația S-36/15 din 18 decembrie 2015, Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei a eliberat lui Ghenadie Sajin răspunsul în termenul legal de 15 zile.

Susține că cererea dată a fost depusă de către Ghenadie Sajin la Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei la data de 18 decembrie 2015 și urma să primească răspunsul în termenul de 15 zile, însă având în vedere că data de 2 ianuarie 2016, data expirării termenului de 15 zile a fost într-o zi de sâmbătă și prin urmare nelucrătoare, răspunsul nr. 36, i-a fost eliberat lui Ghenadie Sajin în ziua următoare lucrătoare de luni, la data de 4 ianuarie 2016.

Obiectează că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată.

Mai indică că prin solicitarea lui Ghenadie Sajin ce ține de „Proiectul cu privire la amenajarea centrului satului pentru copii și tineret”, s-a înțeles că se solicită altă informație decât cea din cererea scrisă a lui Ghenadie Sajin din 3 decembrie 2015 expusă verbal în cadrul ședinței Consiliului local Morozeni r-nul Orhei din 8 decembrie 2015, iar potrivit art. 20 din Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, petițiile adresate a doua oară care nu conțin argumente ori informații noi, nu se reexaminează.

Explică că pretențiile înaintate de către Ghenadie Sajin în cererea prealabilă nu corespund cu pretențiile înaintate de către Ghenadie Sajin în cererea de chemare în judecată, astfel consideră că se constituie un abuz de drept din partea lui Ghenadie Sajin, creând o situație de imposibilitate a autorității locale cu privire la satisfacerea pretențiilor pe cale extrajudiciară.

La 1 decembrie 2017, Ghenadie Sajin a depus referință la cererea de recurs declarată de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei ca inadmisibil.

La 20 noiembrie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei a declarat recurs și împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei suplimentare a instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia suplimentară a instanței de apel considerând-o ca ilegală și neîntemeiată.

Menționează că decizia suplimentară a instanței de apel cu privire la cuantumul cheltuielilor de judecată suportate de Ghenadie Sajin se întemeiază doar pe o probă, pe care o consideră nepertinentă și anume bonul de plată seria EH

nr. 211187 din 20 iunie 2016, în care se indică că a fost achitată o sumă de 2500 lei, însă nu cuprinde informații cu privire la numărul cauzei, judecare în fond, apel sau recurs, sau alte date pentru a individualiza că anume pentru acest dosar s-a încasat această sumă și nu pentru altul.

Remarcă că Ghenadie Sajin la data emiterii bonului de plată se află încă în 6 cauze civile.

Sușține că deși în bonul de plată este indicată suma de 2500 lei, nu este clar cum instanța de apel a stabilit suma de 2000 lei, fără a fi anexat un alt act de către Ghenadie Sajin, care ar explica cum s-a stabilit suma de 2500 lei.

Consideră că această probă nu are nicio legătură cauzală cu dosarul examinat și nu demonstrează suportarea cheltuielilor de către Ghenadie Sajin.

La 19 decembrie 2017, Ghenadie Sajin a depus referință la cererea de recurs declarată de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 10 iulie 2017, iar copia deciziei suplimentare a instanței de apel a fost expediată la 26 octombrie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire (f. d. 194, 223 vol. I), careva date despre recepționarea acestora de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursurile împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 și deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de către Primăria comunei Morozeni r-nul Orhei se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță